

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Številka: 065-01-5/2023/31
Ljubljana, 5. 7. 2023

Državni svet Republike Slovenije je na 8. seji 5. 7. 2023, na podlagi 29. in 67. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14, 26/15, 55/20, 123/20, 67/22 in 69/23), sprejel naslednji

SKLEP

Državni svet se je seznanil z Zaključki posveta *Lokacija za Splošno bolnišnico Gorenjske* ter na podlagi prvega in drugega odstavka 97. člena Poslovnika Državnega sveta poziva Vlado Republike Slovenije in v njenem okviru Ministrstvo za zdravje, da zaključke posveta in dodatne sklepe Državnega sveta proučita in se do njih opredelita v roku 30 dni.

* * *

Zaključki posveta se glasijo:

»Državni svet Republike Slovenije je, na pobudo Mestne občine Kranj, 12. junija 2023 organiziral posvet z naslovom *Lokacija za Splošno bolnišnico Gorenjske*.

Gorenjska potrebuje čim prejšnjo odločitev o izboru lokacije za novo Splošno bolnišnico Gorenjska, ki jo mora sprejeti Vlada Republike Slovenije. Glede na večletno prostorsko in kadrovske podhranjenost sekundarnega nivoja zdravstvenega varstva ter slabšo dostopnost do bolnišničnega zdravljenja na Gorenjskem, je skrajni čas, da se na podlagi analize vseh treh možnih lokacij nove bolnišnice (Jesenice, Kranj in Radovljica) sprejme odločitev in začne z gradnjo Splošne bolnišnice Gorenjske. Nadaljnje odlaganje odločitev o izboru lokacije namreč onemogoča izvajanje aktivnosti za zagotovitev (pred)pogojev za pridobitev (odkup) zemljišč in pripravo drugih pogojev za začetek njene gradnje.

Posvet je bil namenjen predstaviti aktivnosti vseh ključnih akterjev in soočenju različnih pogledov o odprtih vprašanjih umestitve nove Splošne bolnišnice Gorenjske, predvsem pa se je želelo spodbuditi Vlado Republike Slovenije, da čim prej sprejme končno odločitev in tako tudi prebivalcem Gorenjske zagotovi dostopnejše in kakovostnejše bolnišnično zdravljenje.

l)

Posvet sta povezovala državna svetnica Monika Ažman, ki v Državnem svetu zastopa interese zdravstva, ter državnik svetnik Leopold Pogačar, predstavnik interesov občin Zgornje Gorenjske.

II)

Uvodoma je na posvetu udeležence nagovoril **predsednik Državnega sveta Marko Lotrič**, ki je izpostavil, da je Gorenjska edina regija v Sloveniji, ki trenutno nima regijske bolnišnice oziroma so posamezne zdravstvene dejavnosti razdrobljene med štiri bolnišnice, ki delujejo na različnih lokacijah, kar pa ni optimalno za primerno oskrbo bolnikov na sekundarnem nivoju. Spomnil je, da demografska slika Slovenije kaže na nezadržno staranje prebivalstva, s čimer se povečuje tudi število bolezni in posledično obseg zdravstvenih storitev, pri čemer že zdaj delež gorenjskih bolnikov, ki zaradi nedostopnosti storitev v domači regiji gravitirajo k Univerzitetnemu kliničnemu centru Ljubljana (UKC Ljubljana), predstavlja prek 10 % vseh obravnav. S tega vidika je nova Splošna bolnišnica Gorenjske velikega pomena tudi z vidika razbremenitve UKC Ljubljana. Na lokalni ravni si številni akterji že več desetletij prizadevajo za umestitev nove regijske bolnišnice na Gorenjskem. Dosedanje analize so pokazale, da so najbolj primerne lokacije Jesenice, Kranj in Radovljica, župani navedenih občin pa njihova okolja prepoznavajo kot najboljšo možno lokacijo za vzpostavitev kakovostnejše in dostopnejše zdravstvene obravnave na sekundarni ravni na Gorenjskem. Ker naj bi bila sredstva za financiranje gradnje nove Splošne bolnišnice Gorenjske, kot ene od pomembnejših investicij v slovenskem zdravstvu, zagotovljena v državnem proračunu na podlagi Zakona o zagotavljanju finančnih sredstev za investicije v slovensko zdravstvo v letih od 2021 do 2031, se po njegovem prepričanju ne sme dopustiti, da bi se ta sredstva prerazporedila. Poudaril je tudi, da ne smemo pozabiti na možnost črpanja evropskih sredstev v aktualni finančni perspektivi. Po njegovem prepričanju nadaljnje odlaganje odločitev o izboru lokacije preprečuje izvajanje vseh predhodnih aktivnosti, ki so predpogoj za začetek gradnje nove Splošne bolnišnice Gorenjske, ki bi bila tudi prva zgrajena bolnišnica v samostojni Sloveniji.

Generalni direktor Direktorata za prostor in graditev na Ministrstvu za naravne vire in prostor Georgi Bangiev je poudaril, da se je pri načrtovanju regijske bolnišnice nujno nasloniti na prostorsko načrtovanje, kjer se soočajo različni interesi, želje ter danosti v prostoru, kar je treba uskladiti med različnimi deležniki. Ker umestitev regijske bolnišnice vpliva na več občin, je pri izbiri lokacije primerno pristopiti na regionalni ravni, saj bo zahtevala konsenz občin in države. Prav tako je treba upoštevati splošne usmeritve prostorske zakonodaje, na podlagi katerih se odločitve o lokaciji takšne ureditve uskladijo v regionalnem prostorskem planu. V skladu s splošnimi usmeritvami prostorske zakonodaje je potrebna čim bolj uravnotežena razporejenost v prostoru in dobra dostopnost čim širšemu krogu ljudi, pri čemer se upošteva obstoječo poselitev, demografijo, potrebe prebivalcev in obstoječo infrastrukturo v širšem območju.

Običajno umeščamo bolnišnice v urbana naselja, mesta. Pri tem imajo prednost lokacije znotraj naselij in kjer so morebitna neizkoriščena zemljišča, šele potem se odloča o morebitnih posegih s širitvijo naselja. Pomemben vidik za izbiro lokacije so

lastnosti območja, kamor se želi umestiti bolnišnico, saj se moramo izogibati območjem, ki so ogrožena zaradi naravnih in drugih nesreč. Pri umeščanju v prostor je treba upoštevati tudi kakovost okolja, v katerem ne sme biti konfliktnih dejavnosti, ter zagotoviti dostopnost do bolnišnice. Na njenem območju mora biti zagotovljeno dovolj zelenih odprtih površin ter javna gospodarska infrastruktura, ki omogoča njeno delovanje. Poleg navedenega je pomembno upoštevati izhodišča trajnostne gradnje, v okviru katerih ima pomembno vlogo ohranitev in nadgraditev obstoječega stavbnega fonda v primerjavi z novogradnjami, ki bo lahko podprta tudi z evropskimi shemami sofinanciranja.

Prostorske ureditve splošne bolnišnice po Zakonu o urejanju prostora lahko načrtuje občina z občinskim prostorskim načrtom (OPN), ki določa namensko rabo in prostorske izvedbene pogoje. Za izbiro najprimernejše lokacije Splošne bolnišnice Gorenjske je treba izvesti strokovne preveritve, ki bi pretehtale različne družbene, gospodarske in okoljske vidike, temu pa sledi izbira najustreznejše rešitve.

III)

V prvem delu posvetu so s prispevki sodelovali župan Mestne občine Kranj Matjaž Rakovec, župan Občine Jesenice Peter Bohinec in župan Občine Radovljica Ciril Globočnik. Predstavili so prednosti in možnosti umeščanja Splošne bolnišnice Gorenjske na območju navedenih občin. Pri umeščanju regijske bolnišnice in zagotavljanju dostopnosti do kakovostne zdravstvene oskrbe vsem prebivalcem regije je treba upoštevati kriterije, kot so gostota poselitve, starostna in spolna struktura prebivalstva, geografska in prometna dostopnost, s katerimi se zagotavlja čim hitrejši in varen dostop do zdravstvene oskrbe.

Na Gorenjskem, ki je po številu zavarovancev Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS) tretja največja regija v Sloveniji, trenutno delujejo štiri bolnišnice:

- Splošna bolnišnica Jesenice, ki ima korenine v leta 1896 zgrajeni prvi bolnišnici na Jesenicah za potrebe zaposlenih v železarstvu, z novogradnjo leta 1948 pa je bila umeščena na sedanjo lokacijo;
- Psihiatrična bolnišnica v Begunjah, ki od leta 1952 deluje v gradu iz leta 1388;
- Klinika Golnik, ki deluje od leta 1921;
- Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo Kranj, ki deluje od leta 1964.

Mestna občina Kranj

Največja koncentracija prebivalstva na Gorenjskem je v Kranju, kamor gravitira 66,8 % prebivalstva Gorenjske. Če k temu prištejemo še prebivalce dela Osrednjeslovenske regije (Kamnik, Vodice, Komenda, Medvode, Ljubljana-Šentvid in Ljubljana-Šiška), se delež prebivalstva, ki gravitira h Kranju, poveča na 80–90 %.

Primerjava zdravstvene oskrbe prebivalcev Gorenjske (prej navedene štiri bolnišnice) in Savinjske regije (Splošna bolnišnica v Celju), ki sta primerljivi po velikosti območja in številu zavarovancev, kaže, da je na Gorenjskem veliko pomanjkanje programov bolnišnične in ambulantne dejavnosti. Posledično so čakalne dobe daljše in dostopnost do zdravstvene oskrbe slabša. Po podatkih ZZZS je večji del programov

realiziran oz. presežen, zato prebivalci Gorenjske (OE ZZZS Kranj) dostopajo do zdravstvenih storitev izven OE ZZZS Kranj. Največja gravitacija Gorenjcev (10 % prebivalcev Gorenjske) je v Univerzitetni klinični center Ljubljana, to pa pomeni dodatno obremenitev in slabšo dostopnost bolnišničnega zdravljenja za prebivalce Ljubljane in njene širše okolice.

Z umestitvijo nove regijske bolnišnice v Kranju bi zagotovili dostop do zdravstvene oskrbe za najbolj gosto poseljen del regije in hkrati razbremenili UKC Ljubljana, dodatno pa predvidena lokacija nove Splošne bolnišnice Gorenjske v Kranju omogoča širitev bolnišnične dejavnosti in vzpostavitev ostalih znanstveno raziskovalnih dejavnosti, s čimer bi Kranj lahko postal center za razvoj zdravstvene dejavnosti. V Kranju se lahko zagotovi dovolj strokovnega in tehničnega kadra za delo v novi regijski bolnišnici – obstoječega kadra, ki se danes vozi na delo v druge kraje, in novega kadra, ki se lahko izobrazi v Kranju (program zdravstveni tehnik, dve gimnaziji, študij Bionika).

V Kranju se bo v naslednjih nekaj letih zgradilo prek 1000 novih stanovanj, načrtovan je nov vrtec in šola. Kranj je zeleno, varno (najbolj varna občina v Sloveniji) in čisto mesto (eno od 100 mest, ki jih je Evropska komisija povabila k sodelovanju v Misiji EU za podnebno nevtralna in pametna mesta do 2030), prav tako je prejemnik naziva evropske destinacije odličnosti za leto 2023. Vse to je priložnost za gradnjo regijske bolnišnice v skladu z načeli trajnostnega razvoja.

V Kranju ni nasprotovanja lokalne skupnosti. Več kot 66 % zemljišča, na katerega bi se umestilo novo regijsko bolnišnico, je v lasti mestne občine ali države, ostalo je v lasti štirih lastnikov, ki so s podpisom že izkazali pripravljenost za prodajo (ali menjavo) zemljišč za namen izgradnje nove Splošne bolnišnice Gorenjske. Potencialna lokacija prihodnje regijske bolnišnice ima bližino letališča in avtocestnega priključka, pri čemer je DARS, d. d., že odobril dodatni priključek Kranj sever, ki bo zgrajen v prihodnjih letih. Prav tako je lokacija z vidika varstva pred hrupom ustrežnejša od druge potencialno možne lokacije v Radovljici. Regionalna regijska agencija BSC, d. o. o., Kranj, je na podlagi analize, v kateri je primerjala potencialne lokacije nove regijske bolnišnice v Kranju, Radovljici in Jesenicah, ugotovila, da je po večini kriterijev lokacija v Kranju najbolj ustrežna. Če bo sprejeta odločitev, da bo nova Splošna bolnišnica Gorenjske v Kranju, se lahko takoj pristopi k pripravi OPPN.

V Mestni občini Kranj menijo, da je kranjska lokacija najbolj primerna za umestitev nove Splošne bolnišnice Gorenjske.

Občina Jesenice

Občina Jesenice ponuja tri potencialno možne lokacije za Splošno bolnišnico Gorenjske na njenem območju:

- Obstoječa lokacija Splošne bolnišnice Jesenice, ki izpolnjuje visoke standarde kakovosti zdravstvene oskrbe, je na obrobju mesta, ima dostop do avtoceste prek bližnjega AC priključka Hrušica in do železniške infrastrukture (javni prevoz). Obstoječa bolnišnica ima tudi sodobno garažo in heliport. Obstoječa zgradba je energetska in požarno sanirana, ima nov sodoben urgentni center, kmalu bo

posodobljena tudi enota za intenzivno terapijo. Na zemljišču velikosti 47.000 m², ki je komunalno opremljeno, je možna širitev bolnišnične dejavnosti, kjer bi z gradnjo novih sodobnih objektov nadgradili obstoječe bolnišnice v novo Splošno bolnišnico Gorenjske. Ob sedanjih 210 posteljnih kapacitetah bi z gradnjo novih objektov lahko zagotovili dodatnih 380 postelj (skupaj 590 postelj). Možen je takojšen začetek postopkov, ki jih omogoča OPN.

- Lokacija na Plavškem travniku II je umeščena tik ob avtocesti in AC priključku Hrušica ter dostopna z vlakom in v nadaljevanju z javnim prevozom. Na zemljišču velikosti 79.000 m², ki je z OPN-jem namenjeno bolnišnični dejavnosti, bi zgradili novo regijsko bolnišnico s kapaciteto 630 postelj.
- Lokacija na Blejski Dobravi je umeščena ob avtocesti in AC priključku Lipce, obsega 120.000 m² ter omogoča zagotovitev do 960 postelj.

Na Jesenicah deluje Fakulteta za zdravstvo Angele Boškin in Srednja šola Jesenice, ki izvaja program zdravstvene nege. Ta vidik je pri zagotavljanju strokovnega kadra zelo pomemben in omogoča izpolnjevanje pogojev za vzpostavitev zdravstvenega regijskega središča.

Obstoječa Splošna bolnišnica Jesenice pokriva široko geografsko območje, vse do Tolmina in Bovca. Ob pomanjkanju zdravstvenega osebja je najbolj obremenjujoče v poletnem in zimskem času zaradi zdravstvene obravnave številnih turistov.

Ob obstoječih štirih upravah gorenjskih bolnišnic se postavlja vprašanje smiselnosti vzpostavljanja pete uprave v novi Splošni bolnišnici Gorenjske, saj bi bilo bolj primerno, da bi se sredstva, ki so potrebna za financiranje dodatne uprave bolnišnice, namenila za izvajanje ukrepov za skrajšanje čakalnih dob in kakovostno zdravstveno obravnavo prebivalcev Gorenjske.

Na Jesenicah so prepričani, da so njihove lokacije najbolj primerne za novo Splošno bolnišnico Gorenjske oz. zdravstveno regijsko središče.

Občina Radovljica

Občina Radovljica je začela z aktivnostmi za umestitev nove regijske bolnišnice leta 2010, leta 2012 pa je bil sprejet Odlok o prostorskem redu Občine Radovljica, v katerem je določeno območje RA 95 za umeščanje zdravstvene dejavnosti. Na tem območju velikosti 100.000 m² je možno zgraditi novo regijsko bolnišnico za 600-700 postelj. Območje ima neposreden dostop do AC priključka Radovljica, dolgoročno pa je mogoča širitev območja za 70.000 m² in za dodatnih 25.000 m². Če država prepozna to lokacijo kot najboljšo možno lokacijo za Splošno bolnišnico Gorenjske, lahko občina takoj sproži postopek sprejemanja OPPN.

Radovljica je geografsko središče Gorenjske, zato bi z umestitvijo regijske bolnišnice v njeno območje vsem Gorenjcem zagotovili enakovreden dostop do regijske bolnišnice, kar je pokazala tudi analiza krajevne (km) in časovne (čas) dostopnosti do vseh krajev na Gorenjskem. V neposredni bližini je tudi Letališče Lesce, ki se je že v preteklosti, predvsem zaradi dobrih vremenskih razmer, izkazalo kot pomemben deležnik pri zagotavljanju prevoza za potrebe bolnišničnega zdravljenja.

65 % (fizičnih ali pravnih) lastnikov zemljišč na območju RA 95 je že podalo soglasje za morebitno prodajo zemljišč za potrebe gradnje regijske bolnišnice, okoli 16 % zemljišč pa je v lasti države ali občine. To pomeni, da je na voljo prek 80.000 m² zemljišč.

Z vidika prometne dostopnosti je zelo pomembno, da bi imela regijska bolnišnica neposreden dostop do avtoceste prek avtocestnega priključka Radovljica, tako v smeri Ljubljane kot v smeri Jesenic, kar pomeni, da ni vožnje skozi mesto. Za prometno povezavo območja na avtocesto je pridobljeno mnenje DARS, d. d., in Direkcije za infrastrukturo. Za celotno gospodarsko infrastrukturo (komunalno, telekomunikacijsko, vodovodno, plinsko in električno omrežje) so pridobljena vsa mnenja pristojnih mnenje-dajalcev. Gradnja regijske bolnišnice v Radovljici bi bila zaradi ravne konfiguracije terena nezahtevna, sprejemljiva pa je tudi z okoljskega vidika.

Območje RA 95 je odprto in brez naravnih omejitev, kar omogoča fazno gradnjo objektov: od začetne manjše kapacitete do kasnejše širitve. To območje vključuje tudi veliko zelenih površin in parkirišča. Če se bo država odločila umestiti drugi tir na železniški progi Kranj–Jesenice, bi umestila tudi železniško postajo v Radovljici v neposredni bližini regijske bolnišnice. V Odloku o prostorskem redu Občine Radovljica je rezerviranih več kot 300.000 m² zemljišč za individualno stanovanjsko in blokovsko gradnjo, ki bi se sprostila ob morebitni gradnji Splošne bolnišnice Gorenjske v Radovljici.

V Radovljici menijo, da je njihova lokacija na območju RA 95 najboljša možna lokacija za umestitev nove Splošne bolnišnice Gorenjske.

IV)

V **razpravi v prvem delu posveta** so podali mnenja, predloge in opozorila Miha Zalokar iz stranke Vesna zelena stranka, državni svetnik Ivan Meglič, Jelko Kacin iz Mestne občine Kranj, poslanec Državnega zbora Žan Mahnič ter dekan Fakultete za organizacijske vede Univerze v Mariboru red. prof. dr. Iztok Podbregar:

- Aktivnosti treh gorenjskih občin in njihove utemeljitve za umestitev nove regijske bolnišnice na območja njihovih občin so odraz odsotnosti nacionalne strategije razvoja bolnišnične dejavnosti v Sloveniji. O lokaciji te strateške državne investicije ne morejo odločati župani oziroma lokalna okolja, ampak le Vlada Republike Slovenije na predlog Ministrstva za zdravje. Gorenjce ne zanimajo utemeljitve za izbiro lokacije, ampak hočejo vedeti, kdaj bo nova regijska bolnišnica zgrajena.
- S prepuščanjem odločitve občinam s potencialnimi lokacijami za umestitev nove regijske bolnišnice, da dosežejo kompromis, le odlašamo s strateško odločitvijo, s tem pa izgubljammo možnosti za dostopanje do evropskih sredstev. Zato je nujno, da minister za zdravje čim prej, do parlamentarnih počitnic, izbere lokacijo za Splošno bolnišnico Gorenjske in jo predloži v potrditev Vladi Republike Slovenije, saj je to edini način, da še uspemo aktivirati evropska sredstva.

- Izbere naj se tisto lokacijo nove Splošne bolnišnice Gorenjske, na kateri je slednjo možno najhitreje zgraditi.
- Pri tehtanju različnih potencialnih lokacij za regijsko bolnišnico, se odločamo med obnavljanjem stare zgradbe in gradnjo sodobne bolnišnice, ki bo zagotavljala kakovostne in varne zdravstvene storitve.
- Večinsko stališče je, da sploh ni več vprašanje, ali Gorenjska potrebuje Splošno bolnišnico Gorenjske ali ne. Nenazadnje so bila v državnem proračunu zagotovljena sredstva na podlagi Zakona o zagotavljanju finančnih sredstev za investicije v slovensko zdravstvo v letih od 2021 do 2031, ki ga je sprejel Državni zbor preteklega mandata. Ob tem je bilo na drugi strani opozorjeno, da bi morala država preveriti utemeljenost izgradnje nove regijske bolnišnice na Gorenjskem glede na zmožnosti zagotavljanja zadostnega obsega zdravstvenega kadra.
- Odločitev za novo regijsko bolnišnico oz. Splošno bolnišnico Gorenjske ne pomeni konec delovanja Splošne bolnišnice Jesenice in njenega urgentnega dela. Glede na spremenjene zdravstvene potrebe prebivalstva, ki izhajajo iz demografskih sprememb, lahko v prihodnje bolnišnica na Jesenicah deluje kot negovalna bolnišnica za podaljšano bolnišnično zdravljenje oz. zdravstveno nego pacientov, ki zaradi splošnega zdravstvenega stanja še niso sposobni zapustiti bolnišnice, hkrati pa je diagnostična obravnava zaključena.
- Splošno bolnišnico Gorenjske bi morali zgraditi tam, kjer je največja poseljenost in najboljša dostopnost. Ne gre samo za reakcijski čas v smislu čim hitrejšega dostopa do kakovostne zdravstvene oskrbe, ampak je treba na vprašanje dostopnosti gledati s širšega vidika in pri sprejemanju strateške odločitve o lokaciji regijske bolnišnice upoštevati tudi druge elemente (npr. čas ter stroške prevoza za zaposleno zdravstveno osebje).
- 11 županov Spodnje Gorenjske je s podpisom pisma o nameri izkazalo podporo umestitvi nove Splošne bolnišnice Gorenjske na območje Mestne občine Kranj, ki je primerna tudi zaradi bližine severnega dela Osrednjeslovenske regije, od koder bi lahko prevzela del pacientov in na ta način razbremenila UKC Ljubljana, ki bi moral v večji meri izvajati terciarne storitve.
- Kampus Zlato polje v Kranju lahko kot pomembno izobraževalno središče s svojimi srednješolskimi in visokošolskimi izobraževalnimi programi zagotovi usposabljanje zdravstvenega in drugega kadra za potrebe nove regijske bolnišnice.
- Medtem ko bi lahko zdravstvene storitve Bolnišnice za ginekologijo in porodništvo Kranj prešle v novo regijsko bolnišnico v Kranju, bi njene prostore namenili Zdravstvenemu domu Kranj za izvajanje primarne zdravstvene dejavnosti.
- Podatke iz dosedanjih študij za novo Splošno bolnišnico Gorenjske glede posteljnih kapacitet (600–700), diagnostičnih pregledov (okoli 250.000 na letni ravni) in predvidene povprečne ležalne dobe v bolnišnici (6 dni) bi morali primerjati tudi z rezultati izvajanja bolnišnične dejavnosti v Splošni bolnišnici Jesenice, ki je z

nekaj več kot 200 posteljnimi kapacitetami zaradi pomanjkanja strokovnega kadra danes zasedena le 70 %.

- Prednosti potencialnih lokacij v Kranju in Radovljici nekateri vidijo v možnosti za širitev, prostorih za parkiranje in primerni dostopnosti, v Kranju pa še dodatno gosto poseljenost, bližino mednarodnega letališča in zgrajen heliport. Ker v bližini bolnišnic ne sme biti konfliktnih dejavnosti, bi lahko bila lokacija v Radovljici z vidika varstva pred hrupom problematična zaradi bližine (1 km) Letališča Lesce. Glede na načrte občin Kranj in Radovljica bi z umestitvijo nove regijske bolnišnice v ta okolja trajno uničili med 70.–100.000 m² kmetijskih zemljišč.
- Glede na to, da je v Kranju degradirano območje nekdanje vojašnice v lasti Republike Slovenije, je bila dana pobuda, da bi na tej lokaciji gradili novo regijsko bolnišnico (ob določenih pogojih), saj bi tako ohranili kvalitetna kmetijska zemljišča na siceršnji potencialni lokaciji v Kranju.

V)

V drugem delu posveta so vrhunski slovenski zdravstveni strokovnjaki na podlagi dolgoletnih delovnih izkušenj na področju slovenskega zdravstvenega sistema predstavili poglede na vprašanje umeščanja nove Splošne bolnišnice Gorenjske in s tem povezana vprašanja kakovostne zdravstvene oskrbe prebivalcev Gorenjske in širše Slovenije:

Primarij Janez Remškar, dr. med., je opozoril na leta 1996 sprejeto Ljubljansko listino o reformi zdravstvenega varstva v Evropi, ki je naslovila izzive organiziranosti zdravstvenega varstva, demografskih trendov in pomanjkanja kadra ter oblikovala osnovna načela za odzivanje na navedene izzive, ki pa jih Slovenija nikoli ni uveljavila in uresničila. Glede na število pacientov, razvoj in zahtevnost medicine, bi se morali v današnjih časih pogovarjati o slovenski bolnišnici. Zaradi konfiguracije terena v Sloveniji bi morali po vzoru evropskih držav nujno rešiti vprašanje helikopterske reševalne službe in vzpostaviti helikoptersko reševanje znotraj zdravstvenega sistema, ne pa policije in vojske, kar je slovenska posebnost.

Resolucija o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2016–2025 »Skupaj za družbo zdravja« (ReNPZV16–25) nakazuje, da dogovorjene mreže javne zdravstvene službe sploh nimamo. Utemeljenost geografske razporeditve izvajalcev zdravstvene dejavnosti nikoli ni bila deležna resne preverbe, temveč prepuščena posameznim predlagateljem, pri čemer je bil glavni motiv razprav o mreži tekmovanje med različno močnimi izvajalci za posamezne programe, ki pa največkrat niso imeli zagotovljenih niti kadrovskih niti prostorskih možnosti ter medicinske opreme. Veliko nedorečenosti je v Zakonu o zdravstveni dejavnosti (ZZDej), na podlagi katerega so lahko izvajalci zdravstvene dejavnosti tiste domače in tuje pravne ter fizične osebe, ki pridobijo dovoljenje ministrstva za zdravje za opravljanje zdravstvene dejavnosti, saj zakon ne določa jasno postopka sprejemanja odločitev o izdaji tovrstnih dovoljenj.

Ni primerno, da se županom občin, ki so odgovorne za organiziranje javne zdravstvene službe na primarni ravni, prepušča dogovor o ustreznosti lokacije Splošne bolnišnice Gorenjske, saj je zagotavljanje mreže javne zdravstvene službe

na sekundarni ravni v domeni države, ki mora pri odločanju upoštevati različne kriterije, od števila prebivalcev, njihove starostne in spolne strukture, zdravstvenega stanja in potreb prebivalstva do geografske in prometne dostopnosti. Pomemben je tudi čas dostopnosti do bolnišnične oskrbe, še posebej v urgentnih primerih.

Ob podobni starostni strukturi prebivalcev Spodnje in Zgornje Gorenjske in časovni dostopnosti bolnišnice, če bi bila v Kranju, Radovljici ali pa na Jesenicah, so pri odločanju o lokaciji pomembne razlike v številu prebivalcev Spodnje in Zgornje Gorenjske, saj je to povezano s prevoznimi stroški, ki se krijejo iz prostovoljnega oz. obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Z vidika sistema procesne in kakovostne zdravstvene obravnave pacientov in zagotavljanja ustreznih delovnih pogojev za zdravstveno in drugo osebje zagovarja novo regijsko bolnišnico, saj sodobnih medicinskih standardov v starejših bolnišničnih stavbah ni moč doseči. V Splošni bolnišnici Jesenice mora ostati urgentni center (lahko tudi v obliki satelitskega urgentnega centra).

Mag. Franc Vindišar, dr. med., specialist travmatologije in splošne kirurgije, opozarja, da je Republika Slovenija v skladu z ZZDej odgovorna za postavitve mreže javne zdravstvene službe na sekundarni ravni. Pri tem se mora upoštevati zakonsko predpisana merila, kot so zdravstveno stanje, število, starostna in socialna struktura prebivalcev, kot tudi stopnja urbanizacije območij, specifičnost poselitve in dostopnost.

Na Gorenjskem je kar nekaj specialističnih ambulantnih dejavnosti, ki se ne izvajajo v primernem obsegu (npr. pediatrija, urologija, dermatologija, kardiologija, ortopedija, ORL, tudi radiološka diagnostika, okulistika), bi se pa morale izvajati v regionalnih bolnišnicah, saj to zagotavlja ustrezen nivo kakovostnih zdravstvenih storitev, dostopnost in celovitost pri multidisciplinarnih obravnavah. Takšen način omogoča zdravstvenemu kadru izpolnjevanje strokovnih izzivov, kar je tudi ključno za njihov nadaljnji strokovni in karierni razvoj. Upoštevati je treba tudi multiaplikativne učinke združevanja programov in dejavnosti na enem mestu, kar vodi tudi v optimizacijo stroškov.

Po podatkih ZZZS se 7,3 % zavarovanih oseb iz OE ZZZS Kranj obravnava v specialističnih ambulantah v UKC Ljubljana. Vse gorenjske bolnišnice imajo okoli 700 posteljnih kapacitet, vendar se njihova zasedenost zmanjšuje zaradi pomanjkanja zdravstvenega kadra, predvsem v Splošni bolnišnici Jesenice. Razdeljenost internistike med dve bolnišnici (Splošna bolnišnica Jesenice in Klinika Golnik) povzroča velike organizacijske težave pri namestitvi pacientov. Če želimo zdraviti internistične bolnike s pridruženimi kirurškimi boleznimi, je treba specialistične ambulantne in bolnišnične dejavnosti združevati na enem mestu, kar pa razdrobljenost bolnišnic na Gorenjskem ne omogoča. Glede na demografske trende je nujno povečati kapacitete postelj na področju internistike in geriatrije.

Na področju bolnišnične dejavnosti na Gorenjskem določenih izvajalcev sploh ni (npr. operacija na ožilju, maksilofacialna kirurgija), majhen je obseg nevrologije, otorinolaringologije in internistike.

Gorenjska tudi nima zdraviliške zdravstvene dejavnosti, brez dializne dejavnosti si ni možno predstavljati sodobnega zdravljenja. V okviru nove regijske bolnišnice bi lahko to dejavnost povečali in jo zagotovili za vse hospitalizirane bolnike in bolnike, ki se ambulantno obravnavajo.

Glede na kritično stanje na področju zagotavljanja števila posteljnih kapacitet za kritično bolne v Sloveniji, kar se je še kot posebej pereče izkazalo v času epidemije, je izgradnja nove Splošne bolnišnice Gorenjske pravi odgovor.

Na eni lokaciji je treba združiti tudi porodniško dejavnost, ki potrebuje veliko kadrovskih in prostorskih virov, s čimer lahko zagotovimo varnejšo in kakovostnejšo obravnavo najmlajših. Nova regijska bolnišnica, kjerkoli že bo, bo potrebovala urgentni center, sedanji urgentni center v Splošni bolnišnici Jesenice lahko ostane, lahko pa se ga preoblikuje v satelitski urgentni center.

Gorenjska in njeni prebivalci ter zdravstveno in drugo osebje potrebujejo novo regijsko bolnišnico čim prej, saj z obnavljanjem starih bolnišničnih stavb nikoli ne moremo zagotoviti standardov sodobnega zdravljenja.

Janez Poklukar, dr. med., specialist interne medicine, poudarja, da je bila odločitev o potrebnosti nove regijske bolnišnice na Gorenjskem posredno sprejeta že s sprejemom Zakona o zagotavljanju finančnih sredstev za investicije v slovensko zdravstvo v letih od 2021 do 2031. Nova in sodobna bolnišnica bi omogočila večjo učinkovitost delovanja zdravstvenega sistema ter izboljšala dostopnost Gorenjcev do zdravstvenih storitev, hkrati pa bi zagotovila odzivanje na demografske spremembe. Z vidika usklajenega in preglednega poslovanja je smiselno združevanje uprav gorenjskih bolnišnic na enem mestu. Učinkovito vodenje bi dosegli z združevanjem regijskega programa na področju internistike, ki se izvaja na Kliniki Golnik in v Splošni bolnišnici Jesenice, ter programov ginekologije, ki se izvajajo na kranjski in jeseniški bolnišnici, na enem mestu.

Strinja se, da mreže javne zdravstvene službe ni. Vseskozi se zavzema, da se na sekundarni ravni zagotavlja regijska samozadostnost zdravstvene dejavnosti. Zgled enotnega in organiziranega vodenja celotnega nivoja zdravstvenega varstva je Osnovno zdravstvo Gorenjske, v okviru katerega so vsi zdravstveni domovi združeni pod enim vodstvom in se zato sposobno odzivati na številne izzive.

Podatki o številu posteljnih kapacitet v vseh gorenjskih bolnišnicah na 100.000 prebivalcev kažejo, da ima Gorenjska 250 manj bolnišničnih posteljnih kapacitet kot povprečna slovenska regija, torej je manko velikostnega reda posteljnih kapacitet Splošne bolnišnice Jesenice.

Ob izgradnji nove Splošne bolnišnice Gorenjske je pomembno ohraniti Splošno bolnišnico Jesenice, ki je že dolgo pomemben zdravstveni center regije. Predlaga preoblikovanje te bolnišnice v prvo slovensko mestno bolnišnico, ki bi imela ključno vlogo pri izobraževanju novih kadrov na področju zdravstva. Upravljanje te bolnišnice bi lahko prevzela Fakulteta za zdravstvo Jesenice, katere ustanovitelj je Občina Jesenice. To bi omogočilo tesno sodelovanje med izobraževalno institucijo in

zdravstveno ustanovo ter zagotovilo vrhunsko izobraževanje in strokovni razvoj na tem področju.

Prav gradnja urgentnega centra v Splošni bolnišnici Jesenice je pokazala na nujnost nove sodobne bolnišnice, saj razsežnosti neustreznosti stare infrastrukture pomembno vplivajo na delovne pogoje in zagotavljanje varnosti pri delu s pacienti. Novo bolnišnico na Gorenjskem potrebujemo tudi zaradi razbremenitve UKC Ljubljana, kamor danes gravitira velik delež pacientov z Gorenjske, saj obstoječe gorenjske bolnišnice ne izvajajo številnih zdravstvenih programov (npr. rehabilitacije, invazivne kardiološke diagnostike).

Vse potencialne lokacije so primerne, ima pa vsaka svoje specifikke. V primeru lokacije v Kranju je bilo v preteklosti izpostavljeno vprašanje morebitnih potrebnih arheoloških raziskovanj in izkopavanj. Če bi morali dejansko izvesti arheološka izkopavanja, to pomembno vpliva na hitrost realizacije projekta, za katerega prej navedeni zakon predvideva njegovo izvedbo do konca 2029. Na območju Splošne bolnišnice Jesenice so pretekle študije pokazale na težave pri razširitvi obstoječe bolnišnice. Boljša možnost na Jesenicah je Blejska Dobrava, kjer pa predstavlja največji izziv poseg na najboljša kmetijska zemljišča, kar je sicer izziv tudi pri vseh drugih potencialnih lokacijah. Po njegovem prepričanju in poznavanju vseh potencialnih lokacij je potencialno območje za regijsko bolnišnico v Radovljici najboljša možna lokacija.

Podpira prizadevanja Mestne občine Kranj, da postane izobraževalno središče regije in se razvije v univerzitetno mesto. To bi omogočilo razvoj različnih izobraževalnih programov, privabilo študente in raziskovalce ter ustvarilo bogato intelektualno in kulturno okolje v regiji. Z izobraževalnimi ustanovami kot gonilno silo razvoja, bi Gorenjska postala magnet za znanje, inovacije ter gospodarsko rast.

Primarij Marija Mulej, dr. med., specialistka interne medicine, je poudarila, da je Občina Jesenic leta 2016 v svojih strateških dokumentih določila, da bodo Jesenice regijsko zdravstveno središče. Splošna bolnišnica Jesenice je najpomembnejša in največja zdravstvena ustanova na Gorenjskem. Glede na potrebe po širitvi bolnišnične dejavnosti na obstoječi lokaciji so bile v ta namen sprožene aktivnosti leta 2013 in ponovno leta 2018. Obakrat sta izdelani idejni zasnovi dokazali, da je ob obstoječi bolnišnici dovolj prostora za širitev, pri čemer je območje vzhodno od obstoječega kompleksa že dolgo s prostorskimi načrti rezervirano za širitev Splošne bolnišnice Jesenice.

Občina Jesenice je leta 2018 ponovno preverila stanje ter sprejela Strategijo Splošne bolnišnice Jesenice 2018–2025, v kateri je predvidela gradnjo nove bolnišnice s 600 posteljami na novi lokaciji, saj bolnica na obstoječi lokaciji ni zmožna zagotavljati ustreznih bivanjskih in higienskih razmer za paciente. Strategija predvideva, da se na obstoječi lokaciji ohrani dejavnost negovalne bolnišnice.

Eden pomembnejših argumentov za lokacijo regijske bolnišnice je dostopnost do zdravstvenega varstva. Obstoječa struktura industrijske dejavnosti, slabši socialno-ekonomski dejavniki na Jesenicah, ki ogrožajo zdravje prebivalcev, in slabši kazalniki zdravja od regijskega povprečja so pomembni dejavniki v prid umestitve regijske

bolnišnice na Jesenice, ki imajo tudi odlično prometno geografsko lego v regiji. Dodatno je treba upoštevati vpliv turističnega razvoja Zgornje Gorenjske in s tem povezane večje potrebe po zdravstveni oskrbi v času turistične sezone. Bližina bolnišnice turističnim krajem ima z vidika dostopnosti prednost pred drugimi potencialnimi lokacijami v regiji.

Občina Jesenice je zelo vpeta tudi v izobraževalne procese na področju zdravstva, saj na njenem območju delujeta Srednja zdravstvena šola in Fakulteta za zdravstvo Angele Boškin, katere študentje se klinično usposablajo v Splošni bolnišnici Jesenice, ki je bila v zadnjem času posodobljena.

Glede na to, da ima Gorenjska v vseh štirih bolnišnicah 665 posteljnih kapacitet, v katerih morajo zaradi pomanjkanja kadra krčiti obseg dela, ne potrebuje dodatne nove regijske bolnišnice s 600 posteljnimi kapacitetami. Vsaka investicija bi morala biti dolgoročno načrtovana in kadrovsko podprta. Odločitev o lokaciji regijske bolnišnice bi morala temeljiti na osnovi mreže javne zdravstvene službe, ki bi morala enakomerno razporediti izvajalce javne zdravstvene dejavnosti na primarnem, sekundarnem in terciarnem nivoju na območju države in posameznih občin.

Gradnja Splošne bolnišnice Gorenjske izven Jesenic bi zahtevala večja finančna vlaganja, povzročila neskladnost regijskega razvoja in izgubo delovnih mest na Jesenicah, prav tako bi se na Jesenicah poslabšali pogoji dela v zdravstveno-izobraževalnih ustanovah.

VI)

V **razpravi v drugem delu posveta** so podali mnenja, predloge in opozorila direktor regionalne razvojne agencije BSC, d. o. o., Kranj Rok Šimenc, doc. dr. Aleš Rozman iz Univerzitetne klinike Golnik, v. d. direktorica Splošne bolnišnice Jesenice Petra Rupar, dr. med., podpredsednik Zdravniške zbornice Slovenije Boštjan Kersnič, dr. med., specialist nefrologije, župan Mestne občine Kranj Matjaž Rakovec, Janez Poklukar, dr. med., specialist interne medicine, primarij Janez Remškar, dr. med., župan Občine Radovljica Ciril Globočnik, Jelko Kacin iz Mestne občine Kranj in predsednik Državnega sveta Marko Lotrič:

- Regionalna razvojna agencija Gorenjske je leta 2022, na predlog Vlade in sklepa Sveta gorenjske regije, pripravila SWOT analizo glede potrebe po ustanovitvi nove regijske bolnišnice. V njej je bila na podlagi več kot dvajsetih kazalnikov izvedena primerjava potencialnih lokacij Splošne bolnišnice Gorenjske na Jesenicah (2 lokaciji), v Radovljici in Kranju. Analiza je podlaga za nadaljnje odločitve glede primernosti posameznih lokacij za umestitev regijske bolnišnic v prostor. Pokazala je, da ima lokacija v Kranju glede na večino kazalnikov prednost pred drugimi potencialnimi lokacijami za umestitev regijske bolnišnice, je pa lahko problematična nakazana možnost obstoja arheološkega najdišča, saj lahko to zamakne začetek njene gradnje.
- Ker obstoječa zastarela bolnišnična infrastruktura na Gorenjskem ne zagotavlja ustreznih higienskih in prostorskih pogojev za izvajanje sodobnega zdravstvenega varstva v vseh razmerah, tudi v času respiratornih obolenj ali epidemije, je nujno

zgraditi novo, sodobno regijsko bolnico, ki bo omogočila procesno in kakovostno obravnavo pacientov, umestitev sodobnih medicinskih aparatov v prostor ter zagotovila ustrezne delovne pogoje, ki bodo zdravstveni kader motivirali, da ostane v (javni) zdravstveni službi.

- Z novo regijsko bolnišnico v bližini UKC Ljubljana se lahko izkoristi tudi priložnosti cenovne ugodnejše zdravstvene obravnave bolezni, ki se lahko zdravijo v regijski bolnišnici (npr. operacije kile, slepiča, splošne internistične bolezni), saj je zdravstvena obravnava pacientov s tovrstnimi zdravstvenimi težavami v UKC Ljubljana kot terciarni zdravstveni ustanovi za 20 % dražja kot v sekundarni zdravstveni ustanovi.
- Ob izzivih zagotavljanja zdravstvenega kadra je v prvi vrsti treba upoštevati potrebe prebivalcev Slovenije in zagotoviti dostopno zdravstveno oskrbo.
- Ob gradnji nove Splošne bolnišnice Gorenjske je treba nasloviti tudi vprašanje pomanjkanja zdravstvenega kadra v obstoječih zdravstvenih ustanovah ter z ustreznimi ukrepi pravočasno zagotoviti usposobljeno zdravstveno osebje, ki bo zapolnilo delovna mesta v novi bolnišnici. Pri tem je pomembno, da se na lokalni ravni zagotovijo izobraževalne strukture za poučevanje medicinskega in drugega zdravstvenega kadra, ki bo imel možnost zaposlitve v lokalnem okolju. Na ta način lahko v slovensko družbo integriramo tudi tujce, ki iščejo priložnosti za izobraževanje in delo v Sloveniji.
- Ključnega pomena je dostopnost do regijske bolnišnice, ki zagotavlja, da pacient čim hitreje dobi ustrezno zdravstveno oskrbo. S tega vidika in ob upoštevanju števila prebivalstva v Spodnji in Zgornji Gorenjski je najbolj primerna lokacija bolnišnice v Spodnji Gorenjski.
- Splošna bolnišnica Jesenice, ki danes ne ustreza vsem sodobnim higienskim in prostorskim standardom, z obnovo njene zastarele stavbe pa bi morali zmanjšati število posteljnih kapacitet, naj se ohrani in v prihodnje, tudi v luči demografskih sprememb, deluje v preoblikovani obliki: deloma kot negovalna bolnišnica in deloma kot mestna bolnišnica.
- Projekcija EUROPOP2023, ki jo je pripravil Eurostat v začetku junija 2023, je pokazala, da se bo v prihodnjih desetletjih pomembno spremenila starostna sestava prebivalstva Slovenije. Če so leta 2022 starejši od 65 let predstavljali 21 % prebivalstva, naj bi se do leta 2100 ta odstotek dvignil na 32 %.
- V luči decentralizacije naj se na Jesenice, ki se soočajo s socialno-ekonomsko degradacijo, umesti javni zavod ali javno gospodarsko družbo nacionalnega pomena (npr. NIJZ), ki lahko okolju zagotovi delovna mesta za visoko izobražen kader z dodatno vrednostjo.
- Na Jesenicah se lahko prek Fakultete za zdravstvo Angele Boškin kot učne baze za klinično usposabljanje vzpostavi simulacijski center v okviru znanstvenoraziskovalnega centra za potrebe različnih metod poučevanja in

usposabljanja bodočih zdravstvenih delavcev, da bodo pripravljene na izzive sodobne zdravstvene obravnave pacientov.

- Da v Sloveniji ni vzpostavljena ustrežna mreža javne zdravstvene službe, kažejo tudi vsakodnevne težave bolnišnic v posameznih regijah, ki se soočajo s pritoki dodatnih pacientov iz drugih delov Slovenije, to pa negativno vpliva na dostopnost do zdravstvenih storitev oz. čakalne dobe.
- Gorenjska ima zelo dobro vzpostavljeno Osnovno zdravstvo Gorenjske, ki je odgovorno za odzivanje na nesreče.
- Več kot 20 let stare zdravstvene stavbe ne bi smeli več uporabljati za izvajanje zdravstvene dejavnosti, ampak bi morali s kontinuiranimi obnovami vseskozi zagotavljati visoke standarde prostorov, ki omogočajo varno in kakovostno obravnavo pacientov in ustrezne delovne pogoje za zaposlene.
- Poleg Gorenjcev tudi prebivalci Ljubljane nimajo regijske bolnišnice in imajo zato slabšo dostopnost do bolnišnične oskrbe. Stopnja hospitalizacije je npr. v Splošni bolnišnici Murska Sobota preko 120 %, v UKC Ljubljana pa pod 80 %. To pomeni, da pacient, ki se zdravi v UKC Ljubljana zaradi težje, vendar ne urgentne bolezni, ni hospitaliziran, v Murski soboti pa bi bil.
- Za novo regijsko bolnišnico s 1500 zaposlenimi je potreben zadosten bazen prebivalstva, iz katerega se črpa kadrovski vir. To je možno zagotoviti le znotraj večjega mesta, ne pa na obrobju regije, še manj pa na mejnem območju, od koder zdravstveni delavci zaradi boljših pogojev dela odhajajo na delo v sosednjo Avstrijo.
- Če bi bila sprejeta odločitev o gradnji Splošne bolnišnice Gorenjske v Kranju, bi lahko s kakovostno zdravniško oskrbo privabila tudi paciente iz severnega dela Osrednjeslovenske regije, za katere bi bila lokacija s prometnega vidika lažje dostopna kot UKC Ljubljana.
- V gorenjski regiji je dnevno 21.–46.000 turistov, kar predstavlja 20 % njenih prebivalcev. Dodatno je treba upoštevati migracije iz Posočja, Kamnika, Domžal, Selške in Poljanske doline.
- V zvezi s predlogi, da bi morali pri izbiri lokacije regijske bolnišnice upoštevati kot kriterij tudi turiste, ki v turistični sezoni povečajo potrebe po zdravstveni oskrbi v turističnih krajih, je bilo poudarjeno, da bi morali turiste jasno definirati, predvsem pa bi se ta vidik lahko reševal v okviru helikopterske reševalne službe, ki bi morala delovati znotraj zdravstvenega sistema, ne pa policije oz. vojske.
- Opozorjeno je tudi bilo na nujnost vodenja podatkov o strokovnem delu zdravstvenega osebja, ki ima pomembno vlogo pri pravočasnem diagnosticiranju bolezni in posledično pravočasnem odzivanju in napotovanju na nadaljnje zdravljenje.

VII)

Na podlagi predstavitev in razprave so bili oblikovani naslednji

z a k l j u č k i:

1. Gorenjska regija nujno potrebuje novo Splošno bolnišnico Gorenjske, ki bo njenim prebivalcem zagotovila najvišje standarde sodobnega zdravljenja, medicinskemu in drugemu zdravstvenemu osebju pa ustrezne delovne pogoje, da se bodo sposobni prilagajati izzivom sodobne zdravstvene obravnave pacientov ter obenem odločali ostajati v zdravniški službi.
2. Medtem ko je naloga lokalnih oblasti, da v občinah poiščejo in zagotovijo primeren prostor za umestitev nove Splošne bolnišnice Gorenjske, pa mora končno odločitev o izbiri njene lokacije, glede na njen nacionalni pomen, sprejeti Vlada Republike Slovenije na predlog Ministrstva za zdravje oz. ministra za zdravje, ki mora podati predlog na podlagi strokovnih preverjanj potencialno možnih lokacij v Mestni občini Kranj, Občini Jesenice in Občini Radovljica. K temu jo zavezuje tudi Zakon o zdravstveni dejavnosti (ZZDej), ki določa, da je Republika Slovenija dolžna zagotoviti mrežo javne zdravstvene službe na sekundarni ravni.
3. Odločitev o izbiri lokacije nove Splošne bolnišnice Gorenjske mora biti sprejeta najkasneje do začetka parlamentarnih počitnic 2023 in mora temeljiti na mreži javne zdravstvene službe.
4. Z nadaljnjim odlašanjem z odločitvijo o izboru lokacije le prelagamo začetek izvajanja vseh potrebnih aktivnosti, ki so potrebne za izpolnitev pogojev za začetek gradnje Splošne bolnišnice Gorenjske, s tem pa se zmanjšujejo možnosti koriščenja EU sredstev. Prav tako ne smemo dopustiti, da bi z morebitno prerazporeditvijo izgubili sredstva, ki so bila zagotovljena z Zakonom o zagotavljanju sredstev za investicije v slovensko zdravstvo v letih 2021 do 2031.
5. Izbere naj se tisto lokacijo nove Splošne bolnišnice Gorenjske, na kateri jo je možno najhitreje zgraditi in omogoča novogradnjo.
6. Le nova in sodobna Splošna bolnišnica Gorenjske lahko zagotovi procesno in kakovostno zdravstveno obravnavo pacientov ter ustrezne delovne pogoje za zdravstveno in drugo zaposleno osebje. Sodobnih medicinskih standardov ni mogoče zagotoviti v starejših bolnišničnih stavbah, kamor je težko ali celo nemogoče umestiti sodobne medicinske aparature, s posodobitvijo zastarele bolnišnične infrastrukture pa posegamo tudi v razpoložljivost posteljnih kapacitet. Sodobna Splošna bolnišnica Gorenjske je tudi odgovor na demografske spremembe, ki zahtevajo drugačne zahteve in zdravstveno obravnavo pacientov.
7. Z izgradnjo nove Splošne bolnišnice Gorenjske bi razbremenili tudi Univerzitetni klinični center Ljubljana, kamor gravitira velik delež (preko 10 %) gorenjskih pacientov, ker nimajo ustrezne dostopnosti do zdravstvenih storitev v domači regiji.

8. Splošna bolnišnica Jesenice, ki je že dolgo pomemben zdravstveni in urgentni center regije, naj deluje naprej, pri čemer naj se ohrani urgentni center (lahko tudi v obliki satelitskega urgentnega centra). Vlada Republike Slovenije oz. Ministrstvo za zdravje naj proučita predlog, da se preoblikuje delno v negovalno bolnišnico in delno v mestno bolnišnico, ki bi imela pomembno vlogo pri izobraževanju novih kadrov na področju zdravstva.
9. Obstoječe izobraževalne zdravstvene ustanove na Gorenjskem naj zagotovijo ustrezne programe za usposabljanje zdravstvenega osebja za potrebe Splošne bolnišnice Gorenjske. V sodelovanju z zdravstvenimi in drugimi razvojnimi institucijami v regiji naj vzpostavijo znanstveno raziskovalni center, ki bi postal gonilna sila razvoja Gorenjske in skrbel za ustvarjanje znanja za potrebe sodobne zdravstvene obravnave pacientov.«.

* * *

Državni svet je ob seznanitvi z zaključki posveta sprejel **dodatne sklepe**:

1. Državni svet se pridružuje zaključkom posveta z naslovom *Lokacija za Splošno bolnišnico Gorenjske* in se strinja, da je ob začetku letošnjih parlamentarnih počitnic skrajni čas, da Vlada Republike Slovenije sprejme odločitev o izbiri lokacije nove Splošne bolnišnice Gorenjske in s tem omogoči izvajanje vseh potrebnih predhodnih aktivnosti za začetek njene gradnje.
2. Z vidika regionalizacije Slovenije in policentričnega oz. uravnoveženega razvoja znotraj regije Gorenjske Državni svet podpira:
 - prizadevanja Mestne občine Kranj, da postane izobraževalno središče regije in pridobi status univerzitetnega mesta. Na regijski ravni obstaja široko soglasje, da je Mestna občina Kranj glavno mesto regije, ki bi ob ustanovitvi pokrajnin postalo upravno središče Gorenjske;
 - nadaljnje delovanje Splošne bolnišnice Jesenice z urgentnim centrom, v proučitvah pa daje pobudo, da se delno preoblikuje v negovalno bolnišnico (sekundarni nivo zdravstvene dejavnosti), delno pa v mestno bolnišnico. Fakulteto za zdravstvo Angele Boškin, ki je učni bazen za klinično usposabljanje bodočih zdravstvenih delavcev, se lahko v sodelovanju z regijskimi institucijami nadgradi z vzpostavitvijo simulacijskega centra v obliki znanstveno-raziskovalnega centra. Tudi s tem bi pripomogli k zaježitvi nadaljnje socialno-ekonomske degradacije Jesenic z okolico;
 - vlogo Škofje Loke pri širitvi izobraževalnih kapacitet na področju lesarstva in strojništva;
 - lokacijo severno od Kranja oz. Radovljico kot primerno lokacijo za umestitev nove Splošne bolnišnice Gorenjske, ki omogoča enostaven dostop do bolnišnice za prebivalce celotne regije.

3. Z vidika decentralizacije države daje Državni svet v proučitev predlog, da se izvede prenos sedeža javnega zavoda ali javne gospodarske družbe nacionalnega pomena, kot je npr. Nacionalni inštitut za javno zdravje, na območje Občine Jesenice.
4. Po vzoru Osnovnega zdravstva Gorenjske, kjer se izvajajo zdravstvene dejavnosti na primarni ravni in nekatere specialistične dejavnosti, bi lahko v skladu s trajnostno ekonomskim vidikom vodenja oblikovali tudi bolnišnično zdravstvo Gorenjske.

Marko Lotrič
predsednik